

Nieuwsbrief KOG

nummer 24 | najaar 2024

Manifest duurzame jeugdzorg

Stichting Kinderen-Ouders-Grootouders en de stichting Onafhankelijk Dossieronderzoek Jeugdzorgketen hebben in samenwerking het **Manifest Duurzame Jeugdzorg** opgesteld en verspreid.

De eerste aanleiding om het Manifest op te stellen ligt in de voortdurende herhaling van fouten door Rijk, gemeenten, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, de gecertificeerde instellingen, Beschermingstafels en kinderrechtshouders als het gaat om de bescherming van onze jeugd.

De tweede aanleiding is de vaststelling dat over de afgelopen tientallen jaren geen enkel verbeterplan heeft gewerkt.

Toen dachten wij: **genoeg is genoeg**.

Wij maakten een analyse van 150 jeugdzorgdossiers om meer zicht te krijgen in de oorzaken van de hardnekkige problemen.

Ik de kern kwamen wij tot de volgende bevindingen:

- gemeenten die geen zicht hebben op de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de gelden besteed aan de jeugdzorg;
- gezinsvoogdijwerkers die onvoldoende zijn opgeleid om de (dikwijls complexe) problemen in gezinnen daadwerkelijk aan te doen pakken;
- ‘onderzoekers’ van Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming die niet zijn getraind in het doen van valide en betrouwbaar onderzoek;
- kinderrechtshouders die zich niet inzetten voor het beschermen van burgers tegen onnodig overheidsingrijpen, maar als schoothondjes achter de jeugdzorginstanties aan lopen en hun beslissingen baseren op onbetrouwbare en invalide informatie;
- de, ook door eerdere commissies, vastgestelde beschadigende effecten van ondertoezichtstellingen en uithuisplaatsingen voor kinderen, ouders, grootouders en overige familieleden;
- rapportages die niet voldoen aan het wettelijk vereiste dat de van belang zijnde feiten volledig en naar waarheid dienen te worden aangevoerd waarmee jeugdzorginstanties en kinder-

rechtshouders structureel de wet overtreden;

- het ontbreken van een professionele beroepsopleiding voor onderzoekers van Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming en voor gezinsvoogdijwerkers;
- conclusies die worden getrokken en beslissingen die worden genomen op basis van gesprekken met informanten, ouders en kinderen waarvan niet gecheckt kan worden of de informatie volledig en naar waarheid is;

In elk vakgebied geldt: als je een probleem wilt oplossen dan moet je de oorzaken achterhalen en die wegnemen. Wij werden geconfronteerd met het feit dat dit handelen kennelijk niet voor het jeugdzorgveld telt.

Een onafhankelijke en professionele analyse van de oorzaken van problemen in de jeugdzorg als basis voor duurzame verbeteringen, ontbreekt ten enen male.

De reden daarvan is dat aan de belanghebbenden, de zogenoemde “vijfhoek” zelf wordt gevraagd, wat zij van hun eigen functioneren vinden. Dan ontstaat de natuurlijke neiging om weg te kijken van eigen falen of dat te ontkennen. Dus is het

antwoord voorspelbaar:

als we al fouten maken....., dan ligt het niet aan ons.

De vijfhoek bestaat uit de Vereniging van Nederlandse gemeenten, het Rijk, jeugdhulpaanbieders, cliëntenorganisaties en professionals uit het jeugdzorgveld.

Vandaar ons pleidooi voor een onafhankelijk en wetenschappelijk dossieronderzoek en het observeren van het handelen van de beroepsbeoefenaren in de praktijk.

Daardoor krijgen Tweede Kamerleden, bewindspersonen, gemeenten en besturen van jeugdzorginstellingen het inzicht in het dagelijks functioneren in de jeugdzorg, dat nu grotendeels bij hen ontbreekt of waarvan men wegwijkt.

Vanaf eind augustus 2024 hebben wij ons Manifest op grote schaal verspreid: o.a. aan portefeuillehouders in de Tweede Kamer, bewindspersonen van de ministeries van Justitie en Veiligheid en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de gemeenten, de Raad voor de Kinderbescherming, de gecertificeerde instellingen, gerechtshoven, Raad voor de Rechtspraak, rechtbanken, Jeugdzorg →

Denkt u

(als u nog niet overgemaakt hebt)
aan uw bijdrage aan KOG voor 2025?

U blijft donateur door minimaal 20 euro over te maken op bankrekening
NL 35 INGB 0009634691
t.n.v. Stichting KOG.

Zorgt u ervoor dat er een **volledig adres** op de overschrijving staat, dus ook huisnummer en postcode?

Stichting Kinderen-Ouders-Grootouders is een stichting door en voor gewone ouders en grootouders in contact met jeugdzorg. Ouders weten soms niet wat zij kunnen verwachten en hoe zij zich moeten opstellen. KOG wil deze ouders ondersteunen en adviseren. Daarvoor is er de website www.stichtingkog.info en de mogelijkheid met de contactpersonen te bellen of te mailen. De contactpersonen zijn geen advocaat, maar zij adviseren vanuit hun kennis van de praktijk van jeugdzorg. Vereniging KOG, opgericht in 1990, is in 2003 omgezet in stichting KOG. kog@upcmail.nl alicejansen@planet.nl www.stichtingkog.info ISSN 2215-0544

→ Nederland, het Nederlands jeugdinstituut, de Nationale en Kinderombudsman, nieuwsmedia, besturen van NIP, NVO en BPSW, Inspectie gezondheidszorg en Jeugd;

Van het overgrote deel is nog geen reactie ontvangen. De meeste reacties die we hebben ontvangen bevatten de boodschap dat het Manifest onderwerp van interne bespreking zal zijn. De Leeuwarder Courant heeft er op

4 september jl. een artikel over geschreven. Inmiddels zijn wij uitgenodigd door gemeenteraadsleden van Leefbaar Dronten.

Harry Berndsen

Zie voor het hele [Manifest](http://Manifest.www.stichtingkog.info) www.stichtingkog.info

Massaclaimjeugdzorg.nl Vers van de pers!

Nadat we eindelijk een bankrekening konden openen (zie vorige nieuwsbrief) sneuvelde het kabinet. Ook dit veroorzaakte een behoorlijke vertraging. Dit behoeft enige toelichting.

De MC heeft twee doelstellingen.
- Ten eerste het bewerkstelligen van een redelijke schadevergoeding voor de geleden schade.
- Ten tweede een constructieve bijdrage leveren aan de verbetering van jeugdzorg.

Het eerste doel kan op twee manieren worden bereikt.

Door te gaan procederen, of door onderhandeling met het kabinet/de bewindslieden. Procederen is zeer kostbaar en zal waarschijnlijk heel lang duren. Onderhandelingen zijn moeizaam, vooral met bewindspersoon die niet zijn aangetreden (moeten zich nog inlezen), en/of weinig ervaring hebben als bewindspersoon. Daarnaast

hebben de bewindspersonen hun handen al vol met de afhandeling van de Toeslagenaffaire. Tot slot is onderhandelen met een instabiel kabinet risicovol: vele deskundigen verwachten niet dat het huidige kabinet lang in het zadel zal blijven. Als dan zijn alle inspanningen voor niets geweest, en moeten we wederom wachten op nieuwe bewindspersonen. Wij hebben een verzoek voor een gesprek neergelegd bij staatssecretaris Struycken, en moeten nu wachten. Daarom zijn de voorbereidingen van de gerechtelijke procedure in volle gang. Dit betekent ook het regelen van voldoende financiering.

Het tweede doel willen we nog steeds bereiken via constructieve dialogen met de Ketenpartners. Daarom hebben we op 11 maart en 16 oktober gesprekken gevoerd met het Landelijk Netwerk Veilig Thuis, en op 1 oktober had ik een vergelijkbare bespreking met twee bestuursleden van de Raad voor de Kinderbescherming. Een vervolgbespreking zit in de pijpleiding. Na een voorbespreking op

Een constructief gesprek

Er zal een gesprek zijn van het Samenwerkingsverband met het Landelijk Netwerk Veilig Thuis. Dan komt er een bericht: *“Wij willen een constructief gesprek met elkaar voeren. We betwijfelen echter sterk of dat mogelijk is met de voorzitter van de stichting KOG erbij. Wij herkennen ons namelijk geenszins in het beeld dat deze stichting van Veilig Thuis schetst, op de website en in het “boekje*

4 juli, hebben de vertegenwoordigers van alle leden van het SamenwerkingsVerband van Ouders met Jeugdzorg, op 16 september vijf uur gesproken met het team van het Toekomstscenario. Op 7 oktober hebben we een bijeenkomst van Toekomstscenario bijgewoond in Diemen over "Ervaringsdeskundigheid & Diversiteit". Kortom, er wordt hard gewerkt aan het bereiken van onze doelstellingen, en dat zullen we ook blijven doen!

De betaling van € 1,00
Tot slot een korte toelichting op de procedure. Na de registratie als “Gedupeerde” krijgen mensen een separate uitnodiging om zich te registreren als “Deelnemer”. Door Deelnemer te worden machtigt je de stichting om je daadwerkelijk te vertegenwoordigen tijdens een juridische procedure. Daarvoor moeten we echter eenduidig vaststellen, dat de naam van de Deelnemer klopt. Dit kan slechts op twee manieren: door het opvragen van kopieën van ID-bewijzen of paspoorten, of door het vragen van de betaling van € 1,00. Het opsturen van een kopie van een ID-kaart of paspoort is altijd riskant. Daarom hebben wij gekozen voor de tweede optie.

Alfred Groenen

In het kabinet Schoof zijn voor gezinnen van belang:

de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, M.F. (Fleur) Agema (PVV), en **de Minister van Justitie en Veiligheid**, D.M. (David) van Weel (VVD), evenals de Staatssecretarissen (geen minister voor Rechtsbescherming) **de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid**, Ingrid Coenradie (PVV), **de Staatssecretaris voor Rechtsbescherming**, Th.H.D. (Teun) Struycken (op voordracht van NSC; partijloos), **de Staatssecretarissen VWS (Jeugd, Preventie en Sport)** V.P.G. (Vincent) Karremans (VVD) en Vicky Maeijer (PVV).

Trouw van 3 september schrijft: *“Teun Schruycken (NSC, staatssecretaris voor Rechtsbescherming) Als staatssecretaris Rechtsbescherming geldt hij als het rechtsstatelijke geweten van dit kabinet. ... Als staatssecretaris is Struycken betrokken bij het wetgevingsproces van alle ministeries. ... Struycken checkt of de wet verenigbaar is met de grondbeginselen van de rechtsstaat. Een ander gevoelig dossier waar Struycken mee te maken krijgt, gaat over de procedures die belangenorganisaties aanspannen tegen de staat. Het huidige kabinet wil onderzoeken of die procedures kunnen worden beperkt. Hoe stelt een staatssecretaris die de rechtspraak een warm hart toedraagt, zich hierbij op?”*

Vertrouwenspersoon

Een contactpersoon van KOG wordt door een GI geweigerd als vertrouwenspersoon o.a. omdat hij niet objectief is. Is een vertrouwenspersoon niet per definitie niet objectief? Als u zeker weet dat uw zus, buurman of wie u maar bij u zou willen hebben als vertrouwenspersoon zich kalm kan houden, beleefd blijft enzovoort, is er niets op tegen die mee te vagen. Stuur van tevoren een mailtje waarin u de komst van de vertrouwenspersoon aankondigt. Men zal u beiden een zitplaats aanwijzen. Als dat niet naast elkaar is, zeg dan dat u naast elkaar wilt zitten. Uw vertrouwenspersoon kan u met een gebaar kalmeren als u de fout in dreigt te gaan, hij kan u een briefje geven waarop staat wat u niet mag vergeten te zeggen, en vooral: hij laat zich niet wegsturen tijdens het gesprek (dat gebeurt soms als er een gesprek is met een

kind). “We hebben nu kennis gemaakt, dan gaat opa nu even koffie drinken.” Nee, opa blijft. Mag dat niet, dan geen gesprek.

Er bestaat een ‘Richtlijn vertrouwenspersoon, ondersteuner en gemachtigde’. Deze geldt voor alle GI’s. Op grond van deze richtlijn en de jeugdwet mag een ouder zich laten bijstaan door een **professionele** vertrouwenspersoon. Hoewel een ouder dus in beginsel het recht heeft om een vertrouwenspersoon te laten aansluiten bij de gesprekken, zijn er ook gronden waarop een GI kan weigeren om de vertrouwenspersoon te laten aansluiten. Er moet dan sprake zijn van ernstige bezwaren. Deze weigeringsgronden zijn gebaseerd op de weigeringsgronden zoals bepaald in artikel 2:2 van de Awb (deze mogen analoog worden toegepast, Rechtbank

Zutphen van 28-11-2007, ECLI:NL:RBZUT:2007:BB9101 en Rechtbank Oost-Brabant van 21-2-2013 ECLI:NL:RBOBR:2013:BZ2655). De weigeringsgronden luiden als volgt:
• De betreffende persoon speelt een eigen rol in de problematiek.
• De betreffende persoon brengt zijn eigen standpunten in, waardoor het door de GI uitgezette beleid wordt doorkruist en/of de problematiek versterkt.
• De betreffende persoon stelt zich niet ondersteunend op naar de cliënt toe, maar als zelfstandig gesprekspartner. De cliënt blijft zelf het eerste aanspreekpunt van de medewerker en de organisatie.
• De betreffende persoon geeft adviezen die de uitvoering van de kinderschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel dan wel hulpverlening aan de kinderen in ernstige mate

verstoort.
• De aanwezigheid van een **informele** ondersteuner, (wettelijke) vertrouwenspersoon of gemachtigde verhindert het, dat de ouders met gezag samen bij het gesprek met de jeugdbeschermer aanwezig zijn.

(Wie dit begrijpt mag het zeggen.)

Over de meldbrief-procedure is geen nieuws te melden. Zie de vorige nieuwsbrief op www.stichtingkog.info

Uw kind is een voogdijkind

U hebt dus geen gezag meer en een GI heeft (meestal) het gezag. Leest u om te beginnen www.kinderombudsman.nl Zorgenbrief voogdij, 8 november 2018. In mei 2024 hebben we in de kranten kunnen lezen dat een meisje van 10 jaar, onder voogdij van een GI, met zwaar lichamelijk letsel in

het zieken huis is beland. De pleegouders zijn verdachten. De Telegraaf schrijft op 28 mei een artikel Meldingen over pleeggezin genegeerd. Dit kon en kan door onvoldoende toezicht op de uitvoering van de voogdijmaatregel. Attendeer uw advocaat op het recht op periodieke evaluatie van de plaatsing op

grond van artikel 25 IVRK. Zie ook RBGEL:2022:6003. De Volkskrant van 19 oktober heeft een artikel Het Deksel zit nog op de doofpot in De Glind. N.a.v. het onderzoek van prof. Micha de Winter namen oud-bewoners van De Glind contact op met Pluryn. “Oud-bewoners zijn naar Omroep Gelderland gestapt in 2022, omdat gesprekken over erkenning en genoegdoening op niets uitliepen.

... Maar wat verbaast de onderzoekers vorig jaar: Pluryn blijkt het archiefonderzoek geheim te houden en beroept zich daarbij op de privacy van oud-bewoners en medewerkers.” “Post werd gelezen of soms ongelezen in de vuilnisbak gegooid” Marle van Steensel, onderzoeker. Leest u vooral ook Kinderen van de staat van Hélène van Beek (2020).

Soms echt “in de knel”

Een probleem met jeugdzorg is, dat er een hoop onzin is en dat er veel schade wordt aangericht, maar dat er wel degelijk situaties zijn waar kinderen echt “in de knel” zitten, gezinnen zeer deskundige hulp nodig hebben of kinderen uit huis geplaatst moeten worden. KOG zal dan ook nooit zeggen: weg met jeugdzorg. We zeggen wel weg met ondeskundige jeugdzorg, en met jeugdzorg die overal zijn neus in steekt. Zie het Manifest.

Trouw van 14 oktober 2024

heeft een daarom droevig artikel van Cobie Groenendijk, kinder- en jeugdpsychiater, *“Veel gemeenten ... betalen sinds 2024 psychiaters en psychotherapeuten in kleine praktijken en instellingen niet meer. ... Bestuurders en ambtenaren hebben de overtuiging dat zorg vanuit kleine praktijken en instellingen geen specialistische zorg is en daarom wel kan verdwijnen. ... Nu politici, niet gesteund door enige psychiatrische kennis, hebben besloten het ambulante psychotherapie-aanbod in te perken, zal die wanhoop toenemen. En daarom vermoedelijk de groei aan euthanasieverzoeken.”*

Het familie-groepsplan

Het familiegroepsplan kan ervoor zorgen dat problemen worden opgelost met eigen contacten i.p.v. met Jeugdzorg. Vraag dus om een Eigen Kracht Conferentie. Zie de vorige nieuwsbrief op www.stichtingkog.info

Zie vooral de vorige nieuwsbrief op www.stichtingkog.info

Nog even kort:
- Ga niet zitten babbelen
- Val niet op (niet iemand of een huisdier meebrengen)
- Blijf altijd beleefd
- Blijf weg van instanties als het enigszins mogelijk is. *Familiegroepsplan!!*

tips
voor
ouders

Psychische kindermishandeling

Volgens het Kinderrechtencomité: geen eenmalige incidenten, maar een structureel patroon, bijvoorbeeld door kinderen te laten weten dat ze niets waard zijn, dat er niet van ze gehouden wordt, ze niet gewild zijn, ...

Hieronder valt ook vernedering, uitschelden, treiteren, bedreigen, ... opsluiten, isoleren, angst aanjagen. **Gevoelens zijn van geweld tussen ouders valt hier ook**

onder. Zie voor dit laatste RBMNNE:2024:3568.

“De kinderrechter wijst het verzoek tot ondertoezichtstelling af. De grootste zorg over de opvoedsituatie en de ontwikkeling van het kind (**huiselijk geweld**) is in de afgelopen periode weggenomen. Wel blijven er zorgen bestaan over wat het kind heeft meegemaakt en welk patroon de moeder laat zien in haar partnerkeuzes, welke

zorgen als ontwikkelingsbedreiging kunnen worden aangemerkt. Voor het wegnemen van die zorgen is het van belang dat de moeder aan zichzelf gaat werken en dat wordt gezien of het kind hulp nodig heeft. Nu de moeder tijdens de mondelinge behandeling een duidelijke bereidheid daartoe heeft getoond, ziet de kinderrechter geen aanleiding om te twijfelen dat zij die hulpverlening in het vrijwillig kader zal inzetten en ook zal benutten. De kinderrechter verwacht daarom dat het vrijwillig kader toereikend zal zijn voor de verder te zetten stappen.

De kinderrechter komt daarmee tot de conclusie dat niet aan de wettelijke eisen voor een ondertoezichtstelling wordt voldaan. De kinderrechter wijst het verzoek tot ondertoezichtstelling af. De grootste zorg over de opvoedsituatie en de ontwikkeling van het kind (**huiselijk geweld**) is in de afgelopen periode weggenomen.”

Googelt u Staatscourant 2022, 877-nl (Aanwijzing huiselijk geweld en kindermishandeling) en Staatscourant 2022, 32296 (Richtlijn voor strafvordering kindermishandeling).

U bent de langstlevende ouder

Als u nu zou overlijden, **krijgt een GI het gezag. Dat wilt u niet.**

De Rijksoverheid zegt op haar website: Voogd aanwijzen voor uw minderjarig kind
Als u een voogd wilt aanwijzen voor uw minderjarig kind, heeft u 2 mogelijkhe-

den. U kunt een voogd aanwijzen in het gezagsregister bij de rechtbank. Of u kunt een voogd benoemen in uw testament. Een voogd krijgt het gezag over minderjarige kinderen na het overlijden van de ouder(s).
Laatst gecontroleerd op 17 augustus 2021

Voogd aanwijzen via gezagsregister

U kunt een voogd aanwijzen door een aantekening in het gezagsregister. U kunt hiervoor het webformulier voor aantekening gezag na overlijden “[https://www.rechtspraak.nl/Onderwerpen/Voogdij/Paginas/Aanwijzen-voogd-\(formulier\).aspx](https://www.rechtspraak.nl/Onderwerpen/Voogdij/Paginas/Aanwijzen-voogd-(formulier).aspx)” invullen op de website Rechtspraak.nl. Het aanwijzen van een voogd in het register is gratis.

Voogd aanwijzen in testament

U kunt ook in een testament bij de notaris laten vastleggen wie u als voogd wilt voor uw kind(eren).

Wetten en regels

Burgerlijk Wetboek Boek 1, artikel 292
“http://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0002656&b_oek=1&titeldeel=14&afdeling=6¶graaf=2&artikel=292”

Juris-prudentie

De raad voor de kindbescherming is in hoger beroep gegaan toen de ondertoezichtstelling niet werd verlengd.

Maar ook het Hof in Den Bosch vond ots niet meer nodig, te meer daar de moeder openstond voor hulpverlening.

De motivering van de beslissing

3.7. Het hof overweegt het volgende.

3.8. Ingevolge het bepaalde in artikel 1:255 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW) kan de rechter een minderjarige onder toezicht stellen van een gecertificeerde instelling wanneer die minderjarige zodanig opgroeit, dat hij in zijn ontwikkeling ernstig

wordt bedreigd, en:

a. de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige of voor zijn ouders of de ouder die het gezag uitoefenen, door dezen niet of onvoldoende wordt geaccepteerd, en;
b. de verwachting gerechtvaardigd is dat de ouders of de ouder die het gezag uitoefenen binnen een gelet op de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn, de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding, bedoeld in artikel 1:247 lid 2 BW, in staat zijn te dragen.

3.9. Met de rechtbank is het hof op grond van het hiernavolgende van oordeel dat onvoldoende aannemelijk is geworden dat ten tijde van het wijzen van de bestreden beschikking of thans sprake is van zulke ernstige ontwikkelingsbedreigingen voor [minderjarige] dat deze een ondertoezichtstelling rechtvaardigen.

[minderjarige] is een jongen van zeven jaar die samen met zijn halfbroer [halfbroer 2] bij de moeder en haar partner woont. Hij gaat graag naar school. Na het overlijden van de vader in juni 2023 heeft [minderjarige] een lastige tijd doorgemaakt. Hij had moeite zijn emoties te tonen. Om het verlies van de vader te kunnen verwerken is er speltherapie voor [minderjarige] ingezet.

De zorgen die de raad met betrekking tot [minderjarige] heeft over het opvoedingssysteem bij de moeder zijn onvoldoende onderbouwd, maar gebleken is ook dat de situatie bij de moeder momenteel is verbeterd. [halfbroer 1] woont nu bij de vader en [halfbroer 2] zal met het gezin van de moeder mee naar België verhuizen. De overleden vader van [minderjarige] heeft hem aldaar een vermogen nagelaten dat beheerd wordt door een stichting. De moeder en [minderjarige] hebben goed contact met de in

België woonachtige familie van de overleden vader van [minderjarige]. ... Gelet op alle feiten en omstandigheden tezamen, in onderlinge samenhang bezien, komt het hof tot het oordeel dat onvoldoende is gebleken dat er sprake is van een ernstige bedreiging in de ontwikkeling van [minderjarige]. *Daarbij komt dat de moeder tijdens de mondelinge behandeling heeft aangegeven dat de in het vrijwillig kader ingezette speltherapie voor [minderjarige] door haar verlengd is in verband met de ophanden zijnde verhuizing naar België en alle veranderingen die dat voor hem met zich meebrengt.* Het is naar het oordeel van het hof voldoende aannemelijk geworden dat wanneer mocht blijken dat [minderjarige] meer begeleiding of hulp nodig heeft, *de moeder zelf binnen het vrijwillig kader de noodzakelijk geachte (aanvullende) hulpverlening zal organiseren.* Het hof ziet dan ook onvoldoende grond om een →

→ ondertoezichtstelling te rechtvaardigen.
GHSHE:2024:2957 (19-09-2024).

De moeder verzoekt de rechter vervallen verklaring van de schriftelijke aanwijzing.

De GI heeft op 30 juli 2024 aan de moeder een schriftelijke aanwijzing gegeven betreffende de verzorging en opvoeding van [minderjarige 1], [minderjarige 2] en [minderjarige 3]. Hierin is het volgende opgenomen: *“SAVE verzoekt mevrouw [de moeder] om uiterlijk 2 augustus voor 12.00 uur in overleg te gaan met Het Opstapje en SAVE om de punten van zorg die ze heeft te bespreken en met als doel om weer tot samenwerking te komen met Het Opstapje, waardoor de omgang tussen de kinderen en de heer [de vader] kan worden hervat conform beschikking. Indien mevrouw [de moeder] en/of de heer [de vader] zich niet aan de omgang houden zal SAVE de kinderrechter verzoeken om de schriftelijke aanwijzing te bekrachtigen.”*

3 Het verzoek van de moeder

3.1. De moeder verzoekt de schriftelijke aanwijzing van de GI van 30 juli 2024 geheel vervallen te verklaren, met uitvoerbaarverklaring bij voorraad.

3.2. De moeder heeft haar verzoek als volgt gemotiveerd. De moeder vindt dat de schriftelijke aanwijzing vervallen dient te worden verklaard, omdat die volgens haar niet juist tot stand is gekomen en ten onrechte is afgegeven. De moeder stelt zich op het standpunt dat de schriftelijke aanwijzing niet voldoet aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

5 De beoordeling

De beslissing

5.1. De kinderrechter zal de schriftelijke aanwijzing van 30 juli 2024 vervallen verklaren. Hierna zal de kinderrechter uitleggen waarom zij deze beslissing neemt. *De ontvankelijkheid*

5.2. **De termijn die de ouder met gezag heeft om de kinderrechter te vragen om een schriftelijke aanwijzing vervallen te verklaren, bedraagt twee weken en vangt aan met ingang van de dag na die waarop de beslissing is verzonden of uitgereikt.** De kinderrechter stelt vast dat de schriftelijke aanwijzing van de GI is gedateerd op 30 juli 2024. De kinderrechter heeft het verzoek van de moeder op 13 augustus 2024 ontvangen. De moeder is dan ook ontvankelijk in haar verzoek. *Het juridisch kader*
5.3.

kan de moeder vragen om vervallenverklaring van de schriftelijke aanwijzing. *Bij de beoordeling van het verzoek van de moeder dient de kinderrechter te beoordelen of de schriftelijke aanwijzing volgens de regels van de Algemene wet bestuursrecht en de ongeschreven algemene beginselen van behoorlijk bestuur tot stand is gekomen.* Dit betekent dat de schriftelijke aanwijzing zorgvuldig tot stand moet zijn gekomen, dat het voldoende is gemotiveerd en de nadelige gevolgen daarvan voor een of meer belanghebbenden niet onevenredig zijn in verhouding tot het te dienen doel (het even-

heeft gegeven). Dat is een bevoegdheid die de GI toekomt en die de kinderrechter als gezegd marginaal toetst. De kinderrechter is echter van oordeel dat aan de schriftelijke aanwijzing procedurele gebreken kleven. Hierdoor komt zij aan een marginale toets van de inhoud van de schriftelijke aanwijzing niet toe.

5.6. **Ten eerste** is de kinderrechter van oordeel dat de schriftelijke aanwijzing onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen. De moeder had aan de GI verklaard dat er tijdens de overdracht van 29 juni 2024 een heftig incident had plaatsgevonden, waarbij de begeleidster van Het Opstapje één van de kinderen heel hardhandig heeft vastgepakt en op een onaantoonbare toon tegen de kinderen sprak. Daardoor de begeleiding van de overdracht door Het Opstapje voor haar en de kinderen niet meer haalbaar was. De moeder heeft van het incident aangifte gedaan. De politie heeft een zorgmelding gedaan bij Veilig Thuis. Los van de vraag wat zich precies heeft afgespeeld tijdens de betreffende overdracht, en of moeders bezwaar tegen verdere begeleiding door Het Opstapje terecht was, had de vereiste zorgvuldigheid van de GI gevraagd om allereerst deze gebeurtenis met de moeder te bespreken. Vervolgens had de GI moeten onderzoeken of er ondersteuning nodig was voor de moeder en/of de kinderen en wat er nodig was om de begeleidde omgang, in welke vorm dan ook, weer op te pakken. De kinderrechter constateert op basis van de mailwisseling dat de GI echter heeft volstaan met benadrukken dat de omgang weer door moet gaan. Daarbij is het bij de moeder neergelegd om te zoeken naar begeleiding. Hoewel de kinderrechter begrijpt dat de GI belang hechtte aan het spoedig hervatten van de omgang, vindt zij de manier waarop de GI heeft gehandeld *onvoldoende zorgvuldig*.

5.7. De kinderrechter is **verder van oordeel** dat de GI in de schriftelijke aanwijzing onvoldoende heeft gemoti-

veerd waarom Het Opstapje de overdracht moest blijven begeleiden. Weliswaar heeft de GI tijdens de zitting naar voren gebracht dat het lastig is om een andere organisatie te vinden die de gemeente wil financieren, maar dat is onvoldoende reden om – zonder daarover met de moeder in gesprek te gaan – vast te houden aan de bege-

leiding vanuit Het Opstapje. 5.8.

Ten slotte is de kinderrechtster van oordeel dat de schriftelijke aanwijzing in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. De kinderrechtster vindt dat de nadelige gevolgen van de schriftelijke aanwijzing voor de moeder en de kinderen onevenredig zijn in verhouding tot het te

dienen doel, namelijk het hervatten van de omgang tussen de kinderen en de vader. De GI heeft hoog spel gespeeld door de schriftelijke aanwijzing aan de moeder te geven. De schriftelijke aanwijzing is daarmee, ondanks de intenties waaraan de kinderrechtster op zichzelf niet twijfelt, contraproductief geweest voor het hervatten

van de omgang. De afstand tussen de kinderen en de vader is hierdoor immers juist vergroot en dat is precies wat de GI niet beoogde.

5.9.

Gelet op het voorgaande zal de kinderrechtster de schriftelijke aanwijzing van de GI vervallen verklaren, zoals de moeder heeft verzocht.

Dennis van Tilborg

Advocaat | sociaal domein, zorg en onderwijs

Gemeenten moeten Verordeningen jeugdhulp gaan aanpassen n.a.v. recente uitspraken Centrale Raad van Beroep als zij een beroep wil-

len doen op "eigen kracht". Als de eigen mogelijkheden van een jeugdige en zijn/haar ouders voldoende zijn om ondersteuning te bieden, is er geen jeugdhulp nodig. Dit staat in de praktijk beter bekend als "eigen kracht". Tot op heden werd dit begrip veelal van geval tot geval ingevuld via (individuele) besluiten van het college. Uit recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep

blijkt dat aan die praktijk een einde moet komen (zie o.a. CRvB 29 mei 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1097). Eigen kracht kan pas worden tegengeworpen als het begrip "eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen" voldoende duidelijk in de verordening is omschreven. Dit vergt, volgens de rechtster, dat de gemeenteraad duidelijk moet maken welke betekenis het geeft aan 'de

ouderlijke verzorgings- en opvoedingsplicht die voortvloeit uit het Burgerlijk Wetboek, al dan niet in relatie tot begrippen als eigen kracht, gebruikelijke hulp en/of bovengebruikelijke hulp.' Voor zover ik er zicht op heb is in veel verordeningen nog geen specifieke invulling van "eigen kracht" gegeven.

Toeslagenouders

In 2021 is het Ondersteuningsteam opgericht. Er was gebleken dat toeslagenouders meer dan gemiddeld te maken hadden met uithuisplaatsing. Het Team moest deze ouders ondersteunen in contact- en gezinsherstel. Het Team kan geen kinderen terug naar huis laten gaan. In het rapport Ongekend Onrecht van 2020 constateerde de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag dat de grondbeginselen van de rechtsstaat waren geschon-

den. Daarop trad het kabinet Rutte III af. Na dit rapport bleek dat ruim 2000 kinderen van deze ouders uit huis zijn geplaatst. Was dat ook gebeurd zonder het toeslagenschandaal? Zie www.cbs.nl/nl-nlmaatwerk/2022/48/actualisatie-uithuisplaatsingen-toeslagenaffaire-2015-t-m-juni-2022. In het artikel Uithuisplaatsing: 'Als je naast iemand gaat staan, zie je zoveel meer' (Jeugdrecht 2/3 2023) zegt Den Ouden, teammanager

bij het Team, "Veel ouders die wij spreken weten echt wel waarom hun kind niet meer thuis kan wonen. Daar hebben wij zelden discussie over. Maar dat zij helemaal buitenspel zijn gezet in het leven van hun kind, is pijnlijk en onoverkomelijk. ... De kinderen kunnen misschien niet naar huis, maar ouders kunnen wel op zaterdag mee naar voetbal. De ouders samen met het kind, weer in het middelpunt zetten van herstel, is onze drijfveer. Wat is er nodig om ze weer ouder te maken? ... De mores is: het kind is nu onveilig, we moeten nu ingrijpen.

Dat de consequentie van dat ingrijpen is dat het kind naar een vernieuwde onveilige situatie gaat, telt vaak niet mee. ... Want als de consequentie van het besluit is dat de problemen van het kind op lange termijn erger worden, is het dan niet beter te besluiten niet in te grijpen? ... Dit inzicht vraagt ook dat we allemaal anders leren kijken en werken. De basis voor een systeemverandering is dat we allemaal echt anders leren kijken, want het jeugdzorgsysteem piept en kraakt."